

Szerkesztőség és kiadóhivatal Strada Iorga (volt Jókai-ucca) Nr. 10. Telefonszám 8-75. Előfizetési ár egész évre 500 lei, félévre 280 lei, negyedévre 150 lei, egy hónapra 50 lei — Külföldre ezeknek az áraknak a kétszerese — Hirdetések tarifa szerint

MAI VILÁG

A Mai Világ az emberiség szellemi és erkölcsi megújulásáért, az ellentétek békes kiegyenlítéséért, a nemzetek és osztályok szabad szövetségéért, s a népkisebbségek kulturális, gazdasági és politikai egyenjogúságáért harcol

Főszerkesztő: KÁDÁR IMRE ..... Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY ..... Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

Jó lesz

eltűnődni kissé azon, hogy országoszerre komoly árdragítási tendenciák jelentkeznek, miközben a lej egyenletesen halad fölfelé, valószínűleg a stabilizációs műveletek következtében. Meglepetések nincsenek kizárva, de könnyen lehet, hogy tervszerűen hajlják fel az árfolyamot arra a pontra, amelyen aztán a stabilizációs kölcsön segítségével meg fogják állítani.

Megy tehát a lej felfelé, ami azt jelenti, hogy javul vásárlóereje az általános világparitáshoz képest. Több világpiaci árut lehet vennie a román embernek az eddigi munkája értékéért. Ahogyan megy fel a lej, úgy kellene esniük az áraknak. Ehelyett azonban az árak emelkedését készítik elő. A kolozsvári tanács elutasító határozatával szemben egyenesen a kormányhoz fordultak derék liszt- és husellátóink. Miután eredménytelenül rohamozták a városházán, most Bukarestbe szaladtak, azt gondolva, hogy ott majd könnyebben elintézik azt a kis újabb árdragítást. Hiszen csak a közönség zsebéből van szó, amelyből — mindegy hogy miként — át kell szivattyuzni a kis pénzt a „közgazdaságilag tevékenyek” zsebeibe.

A mai korban a legtöbb ember fejőstehénnek nézi a nála gyengébbeket, feji, amíg teheti, s levágja, ha így gazdaságosabbnak látja. Ez a gondolkodásmód nagyjában nem változott tízezeresztendeje, de különösen elfajult a háború alatt. A békekötés után a legtöbb ország „szanált”, ami voltaképpen nem jelent mást, mint egy kellő pénzügyi fedezettel alátámasztott elhatározást: elég volt a haditempóju gazdálkodásból, most már mindenki lásson neki s hozzuk be megfeszített munkával, amit elmulasztottunk a konjunktúra-lesésben.

Nálunk most kezdődne ez az időszak, elég későn. De tudni kell, hogy a szanáláshoz pontosan kettő kell: pénz és lélektani atmoszféra. Pénz — azt mondják — lesz most már, de mi lesz az atmoszférával? A stabilizációs kölcsön ügyében is *adáz harc dul a pártok között* — vajjon ez az a hangulat, amelyben új életkezdetek siker kilátásával szoktak elindulni.

S mintha mi sem történnék, az árdragítók tovább üzekednek. Hát ők nem tudják, hogy az árak lejtőjén kell kezdeni a szanálást? Ha nem tudják, meg kell őket tanítani! De a szanálást nem lehet az áruuzsora folytatásával bevezetni.

Befejeződött a japán kommunisták elleni vizsgálat

(Tokió, ápr. 11.) A letartóztatott kommunisták elleni vizsgálatot a japán hatóságok befejezték és a kormány az erre vonatkozó sajtó-cenzurát beszüntette. A főállamügyész a sajtónak nyilatkozott az ügyben és kijelentette, hogy a helyzet igen komoly. Japán a messze ágazó felforgató mozgalom miatt komoly nemzeti bajjal áll szemben.

Sulyos vádakat emelnek a letartóztatott szamosujvári bankigazgatók ellen

(Dés, április 11. A Mai Világ tudósítójától.) Megírta a Mai Világ, hogy Popescu dési vizsgálóbíró beidézte a szamosujvári Kereskedelmi Bank négy igazgatóját, *Ajan Lukácsot, Semlyén Aurélt, Semlyén Károlyt és Lászlóffy-t*, kiket kihallgatásuk után előzetes letartóztatásba helyezték.

A letartóztatás okairól számtalan verzió keringett. A letartóztatás okául a Szamosujvári Téglagyár ügyét emlegették, mely hat és fél millió lejt emésztett fel az intézetnél elhelyezett betétekből és árva-alapokból.

Rendőrrel osztatták szét a bank összegyűlt betéteseit

A csődbejutott bank csődválasztmányára hétfő reggel 9 órára érkekezletre hívta össze a bank károsult betéteseit, kik több százan jelentek meg a bank helyisége előtt. A bankba azonban a betétesek nem birtak bejutni, miután a pénzügyi rollói le voltak huzva. A betétesek között nagyarányú nyugtalanság volt észlelhető és ezért a bank igazgatói a rendőrséghez fordultak, mely a betéteseket szétosztatta.

— Mért nem kergelték szét akkor rendőrrel, mikor a pénzügyet hoztuk — kiáltották az elkeseredett betétesek.

Semlyén Károlyt a kolozsvári rendőrség tartóztatta le.

A dési törvényszék vizsgálóbírája kedd délelőttre idézte be a bank igazgatóit, kik Semlyén Károly kivételével megjelentek Po-

pescu vizsgálóbíró előtt.

Semlyén Károly csak később érkezett meg Désre egy kolozsvári detektiv kíséretében, ki a dési ügyészség köröző levele alapján a kolozsvári állomáson letartóztatta, amint Nagyszebenből visszatért.

A letartóztatások oka

Popescu vizsgálóbíró és Georgiu dési főügyész szerint a letartóztatások oka a betétesek pénzének hűtlen kezelésében rejlik, így

Semlyén Aurél legutóbb egy hárommillió lejt vett föl a bank igazgatóságának jóváhagyása nélkül.

Ez az összeg a bank könyveiben mint beinkasszáhatatlan tétel szerepelt. Ezenkívül a bank igazgatói betéteket hajszoltak fel és fogadtak el azután is, mikor a bank fizetőkép telensége teljesen nyilvánvaló volt már.

Ajan Lukácsot és Lászlóffy-t szabadlára helyezik?

A dési törvényszék vád tanácsa Bodea Augustin törvényszéki elnök elnöklése alatt ma délben ül össze és dönt a letartóztatott igazgatók további fogvatartása ügyében. A vád tanács szavazó bírójá dr. Moricz István. A vádat Georgiu főügyész képviseli. A letartóztatott igazgatók családjai dr. Prodan dési és dr. Nistor kolozsvári ügyvédekkel bízták meg a védelemmel. Jogász vélemények szerint nincs kizárva, hogy Ajan Lukácsot és Lászlóffy-t a vád tanács szabadlára helyezze, miután ők a bank ügyeinek tényleges vezetésébe nem folytak be.

Radics és Privicsevics rendkívül éles támadása a központi kormány ellen

(Belgrád, ápr. 11.) A demokráta koalíció tegnap Spalatoban gyűlést tartott. *Privicsevics* kijelentette, hogy a kormány helyzete megintgott. A koalíció célja, hogy elérje a csatlott területek lakosságának tényleges egyenjogusítását Szerbia lakosságával. Délszerbiában a hatóságok rendezik — mondja — a politikai gyilkosságokat, azért tűnnek el a feltételek. Belgrád kormányzasi taktikája az, hogy az új területek dolgozzanak, hogy a kormány nyugalomban kormányozhasson. A koalíció mindaddig nem lép be a kormányba, amíg az új területeket nem kormányozzák igazságosan és becsületesen. A koalíció — fejezi be — nem a szerbség ellen, hanem a cincár erkölcsök és a zsarnoki politika ellen küzd.

Ezután *Radics* beszélt. A Csehszlovákiával kötött kereskedelmi megállapodások hiányosak, a cincároly miatt a nép három-négyszeres adókat kénytelenek fizetni. A cincárok kiszípolozzák az új területeket.

Az új költségvetést úgy állították össze, mintha szkupstinában csak bolondok és tolvajok ülnének s a nemzet tagjai páriák volnának. Visszautasítja Mussolini ajánlatát, majd összefoglalta a koalíció kívánásait: gazdasági kapcsolatok Csehszlovákiával, a közigazgatás átszervezése csehszlovák mintára, együttműködés Lengyelországgal és Bulgáriával, valamint Oroszországgal.

A horvát-szerb himnusz elének-lésével ért véget a gyűlés.

Platina, Brilláns, Arany, Ezüst- és Kinaezüst áruk. A világhírű

JUNG HANS

fali- és irodai órák főlerakata.

„Würtemberger“ alpakka ezüst művészi dísz tárgyak ugymint: „Christoffle Paris“ alpakka ezüst evőeszközök egyedüli képvisellete

BRAUNFELD

Ékszeráruháza

Cluj, Piața Unirii 15. Telefon interurban Nr. 643.

Szemérem elleni vétségért elkobozta a budapesti ügyészség egy aradi író könyvét

(Budapest, április 11.) A rendőrség a budapesti ügyészség rendelkezésére még a nyomdában lefoglalta és elkobozta *Traytler* Endre aradi írónak a „Laterna” kiadó vállalatnál megjelent „*Sehogy*” című novelláskötetét. Az ügyészség a kötetben harminc oldalt inkriminált nyilván tulzásba vitt erotikuma miatt.

A vád tanács a napokban döntött ez ügyben és az elkobzási rendeletet fentartotta. Ezekután az ügyészség hivatalból vádat emelt *Traytler* Endre ellen szemérem sértésért. A tárgyalást még a közeli napokban megtartja ez ügyben a törvényszék.

A könyvelkobzási ügy irodalmi körökben feltűnést keltett, különösen azért, mert egyes napilapok a novellás könyvről igen meleg és elismerő hangon írtak.

Ford lehetetlennek tartja egy újabb háboru kitörését

(London, április 11.) Ford, a világhírű amerikai autógyáros jelenleg Londonban időzik, hol ugylát-szik visszatért régi szerelméhez és megint felcsapott békeapostolnak.

Ford a londoni lapok képviselői előtt nyilatkozott egy újabb háboru lehetőségéről és kijelentette, hogy a népek sokkal felvilágosultabbak, mintsem újabb háboruban részt vennének. Szerinte a politikusok sokkal kisebb hatalommal rendelkeznek, mint háboru előtt.

Az emberiség az automobil és a szikratáviró korában olyan szoros nekszusba került egymással, amely megfelel egy valóságos háboru-ellenes nevelésnek. Nyilatkozata utolsó részében Ford a szabadkereskedelem helyreállítását sür-gette.

MOZIVILÁG

Bemutatók Angliában

Robinson - A cirkusz

(London, ápr. 11. — Saját tud.) Daniel de Foe világhírű művét a Robinson Crusoe M. Vertheraller angol rendező filmre a Juan Fernandez szigeten, illetve ugyanazon a helyeken, ahová a szerző a regény cselekményének helyét tulajdonképpen beillesztette. A film rendezőjének a Péntek-szerp eljátszására sikerült kiválogatni egy eredeti „pukka Carib” figurát, akinek bőre éppoly fekete és csillogó, akárcsak Josefine Baker pompás testszíne. A Robinson Crusoe premierje Londonban zajlott le a legszélesebbkörű érdeklődés jegyében és a bemutató különösképp érdekessé tette az a körülmény, hogy a pompás filmet egy és ugyanazon időpontban tizenhét mozgóképszínház vetítette. Ennek tulajdonítható, hogy az angol sajtó ugy könyvelte el, „Robinson Crusoe”-t, mint az év egyik legsikerültebb és legnagyobb szabású filmalkotását.

A kongeniális Charlie Chaplin legutóbbi filmjét, a „Cirkusz”-t a moziért halálra rajongó angol közönségnek a londoni „New Gallery Cinema” filmszínház mutatta be először hatalmas sikerrel. A mozgóképszínház még ma is vetíti a Cirkuszt és a pompás film iránt megnyilvánuló érdeklődés miatt egész éven keresztül műsoron fogja tartani. A film egyik másolata most ment át különvált és terjesztés végett a legnagyobb angol filmtröszt, a „Provincial Cinematograph Teatres Ltd” birtokába, amely viszont a reklamározás és az európai beszerzés munkáját a kiváló filmspeciálistára, Robb Lawsonra bízta.

A reklamározásnál a telefonon, rádió, ködplakátokon és fényreklámokon keresztül a reklamározás legválogatottabb eszközeit veszik igénybe. A „Cirkusz” sikerét azonban reklám nélkül is elérhették, mert a filmet Charlie Chaplin legtekélyesebb produkciójának mondják a szakértők és kritikusok.

— Öszinte köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen fiunk, Morariu Szilárd tragikus elhunyt alkalmával mély fájdalomunkat részvéttel enyhítették, első sorban a városi villamos művek képviselőinek, fiunk katonapajtásainak, sportbarátainak s összes jóismerőseinek. A gyászoló család.

TESZLER

Posztónagyáruház
CLUJ

a főpostával szemben

megnyílt!

Legfinomabb angol szövetek és divatkelmék nagy gyári lerakata

Szamosfalván lesz a Nagyvárad-Kolozsvár-Bukarest közötti légijárat kikötője

Kolozsvár városa anyagilag is támogatja a repülőjárat tervét

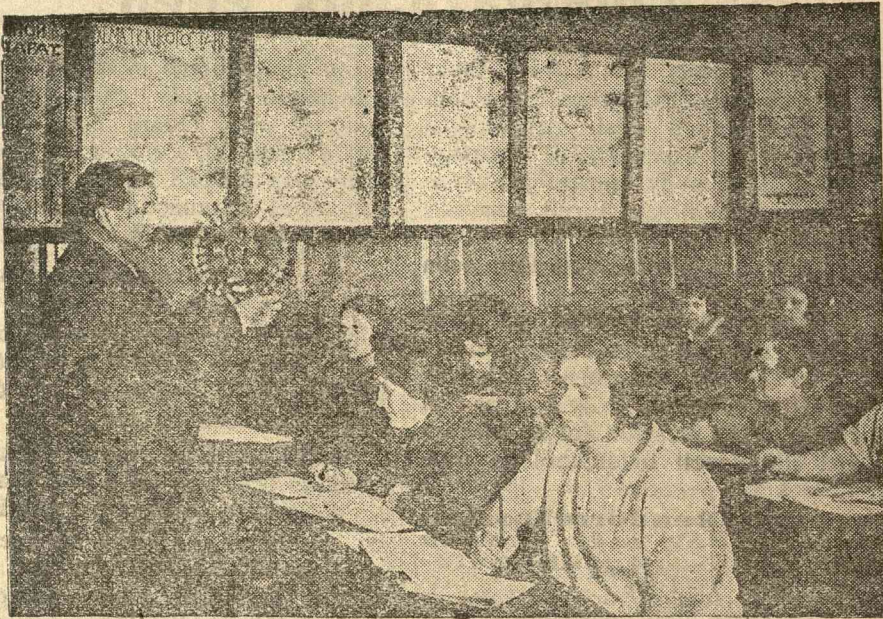
(Cluj-Kolozsvár, ápr. 11.) Megírta a Mai Világ, hogy repülőgépjáratot létesítenek Nagyvárad-Kolozsvár és Bukarest között. A repülőjárat számára, mely utasszállításon kívül a postajáratokat is lebonyolítaná, Kolozsvárt egy légikikötőt állítanak fel.

Tegnap délelőtt a kolozsvári városházán megjelent Oléanu repülőfőnök és a hadügyminisztérium megbízásából a város támogatását kérte a repülőtelep számára, mely Szamosfalván nyer majd elhelyezést.

A terv szerint a postát és a repülőjárat utasait autón fogják Kolozsvárról a légikikötőhöz szállítani.

Kolozsvár város tanácsa egyelőre 10000 lejt szavazott meg a repülő-kikötő céljaira és magára vállalta a Kolozsvár-Szamosfalva közötti országút jókarban tartását.

Nagyvárad városa, hol szintén légi kikötő létesül, — hasonlóképpen anyagi segítséggel járul hozzá a tervezett légijárat minél gyorsabb realizálásához.

Rádióoktatás az orosz leányiskolákban

Az orosz felsőbb leányiskolában a hivatalos tanterv keretén belül tanítják a rádió elméletét és gyakorlatát.

Erdélyi Béla két vádlottársát, Borsos Ferencet és Filó Józsefet szabadlábra helyezte a vizsgálóbíró

(Budapest, ápr. 11. Saját tudósítónktól). A milstatti gyilkosság bűnyűgyében váratlan fordulat állt be. Dr. Enyedi Róbert vizsgálóbíró Erdélyi Bélát, Borsos Ferencet és Filó Józsefet maga elé vezette és kihirdette végzését, melyben elrendeli Borsos és Filó szabadlábrahelyezését.

Múlt év szeptemberében tartóztatta le a vizsgálóbíró Borsost és Filót, akik Erdélyi Bélának a különböző okirathamisításokban büntársai voltak. Ők voltak azok, akik a hamis válók aláírásánál, elhelyezésénél segítségére voltak Erdélyi Bélának. Erdélyi beavatta őket a legravaszabb tervekbe és közülök válogatta ki azt, akik álszakállal, álbajuszokkal, mint vidéki földbirtokosok kísérgették Erdélyit a bankokhoz, ahol a nagyösszegű váltókat aláírták. A vizsgálat során kiderült, hogy Erdélyi Béla Borsosnak és Filónak Bécsben randevut adott, — néhány héttel a gyilkosság előtt. Üzeneteket is váltottak. A vizsgálóbíró hosszú ideig számtalan tanu kihallgatásával, házkutatással próbált fényt deríteni Borsos és Filó szerepére, de csak annyit sikerült megtudni, hogy a kisebb szélhámoságokban voltak Erdélyi Bélának segítségére.

Filó József állandóan tagadta, hogy Erdélyi váltóhamisításában része lett volna, a vizsgálóbíró több havi

fogság után szabadon is engedte. Alig volt Filó egy-két héttel szabadlábon, mikor beérkeztek az irászakértői vélemények, melyek szerint Filó József is hamisított. A vizsgálóbíró elfogatóparancsa alapján újra letartóztatták Filó Józsefet. A vizsgálat során végül is az derült ki, hogy a kinyomozható adatok szerint Borsos és Filó csak a váltóhamisításban szerepelnek.

Dr. Temesváry Gyula ügyészégi alelnök néhány hét múlva már meg is kapja az Erdélyi-ügy iratait és hozzákezd a vádirat megszerkesztéséhez. Ha a védelem nem kéri a vizsgálat kiegészítését, úgy a vádirat májusban már el is készülhet, és még a nyáron főtárgyalásra kerülhet Erdélyi Béla bűnyűgye.

— A pápa feloszlatta az „Izrael barátai” térítő társaságot. Rómából táviratozzák lapunknak: A pápa elrendelte az „Izrael barátai” című szövetség feloszlását, amelynek tagjai között bibornokok és más nagyrangú egyházi méltóságok is helyet foglaltak. A szövetségnek az volt a feladata, hogy zsidókat a katolicizmus bebelébe térítsen. A feloszlátás elrendelése azért történt, mert a szövetség tevékenysége nem állott arányban tetemes költségeivel. (M. P.)

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szerda 8 órákor: Postáskisasszony. A. bérlet.
Szerda 11 órákor: Steinhardt Géza és teljes kabaré társulatának kacagó-estje. Egészen új műsorral.
Csütörtökön, pénteken és szombaton nincs előadás.

Vasárnap fél 3-kor: Nótás kapitány.
Vasárnap 6-kor: Antónia. (Poór Lilivel).
Vasárnap 8³/₄-kor: Nászéjszaka. (Kolbay, Mende, László, Ihász).

Hétfő 3-kor: A cárnó. (Poór Lilivel. Olcsó helyárrakkal).

Hétfőn 6-kor: Balról a harmadik.
Hétfőn 8³/₄-kor: Cigánybáró. (Operette reprimiz. Lévy Ilnoka vendégjátékával. Bérletszűnetben).

Kedden d. u. 5 órákor: Aranyhattyu.

Kedd 8³/₄ kor: Bajadér. (Operette reprimiz. M. Barna Anci és Misoga László vendégjátékával. Kolbayval, Lászlóval.)

Ma este 8-kor: Postáskisasszony ötödször. Lengyel Menyhért új darabja a Postáskisasszony teljes sikert aratott Kolozsváron. Négyszer adták eddig elő s mind a négyszer a zsufolásig megtelt nézőtér kitörő tapsai avatták az idei évad egyik legnagyobb sikerévé a Postáskisasszony-t. A szereplőket Poór Lilit, Marsi Gizit, Székelyhidyi Adriennet, Lanczkó Arankát, Miklóssy Margitot Kemény Lászlót, Mihályfyt, Hoykót és Tóth Eleket hangos fapsok szölitják felvonásvégeken a függöny elé. Felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a Postáskisasszony ma esti előadása kivételesen nem félkilenckor, hanem pontosan 8 órákor kezdődik.

Ma este 11 órákor Steinhardt-esték bucsuja. A Steinhardt Géza híres kabarétársulatának ma este lesz a bucsufellépése a Magyar Színházban. A ma esti előadás is pont 11 órákor kezdődik. Ma teljesen új műsor keretében fognak Steinhardték fellépni. A mai műsornak a legbrilliansabb számoknak, tréfáknak, jeleneteknek kis vigjátékoknak a gazdag tárháza. A tegnapi műsorból semmit sem fognak adni, minden számuk új lesz.

A Cigánybáró reprimiz. Strauss János világhírű operettjét most újra betanulták s új szereposztással fogják előadni hétfőn este. Szaffit vendégként Lévy Ilnoka fogja énekelni.

Meghívó

Magán, vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

! Budapest

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel PARK

nagyszálló Budapest

VIII. Baross-tér 10. szám mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője

olcsó szoba-árainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból

(kitűnő házi konyha).

5 pengőt

meztakarít

autótaxi költséget, mert gyalog át-

jöhet egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!!!

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családijelleg. Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. - Előzetes szobamegrendelés ajánlatos.

— Te, én úgy látom, hogy közted és a fiatal Epekövi között van valami...

— Hadd el, ez a legtisztább ember, kijelentette, hogy vár, amíg özvegy leszek.

Bukarestbe mennek

május elején az Erdélyi Helikon írói, Bánffy Miklós gróf vezetésével. Évek óta csirázott ez a gondolat, míg most végre testet ölt. Erdély magyar írói felkeresik a főváros magyar közönségét, egyben pedig formálisan is felveszik a kapcsolatot a román irodalommal.

Nincs az a politikai siker, amely felérne jelentőségében ezt a találkozót. A népeket géniuszuk teszi, a géniusz pedig a hivatali alakokban nyilvánul meg, gondolkodókban, írókban, művészekben. A magyar és a román géniusz szimbolikus találkozása lesz az Erdélyi Helikon bukaresti szereplése, amelyet minden magyarnak szívdobogva kell figyelnie.

Bánffy Miklós gróf a bukaresti sajtónak adott nyilatkozatában hangsúlyozza, hogy a Helikon megvalósította a politika kikapcsolását az irodalomban. A tiszta magyar irodalomra kell figyelni.

Május 13-ára tüzték ki a gyulafehérvári iparkamarai választásokat. Déváról jelentik: A Gyulafehérváron létesítendő kamara ügye döntő fordulathoz érkezett. Május 13-ára kiüzték a kamarai választásokat. Két párt harcolt eddig: az egyik a dévai kamara kebelén belül akart maradni, a másik új kamarát akart létesíteni Alsófehérmegye és Kisküküllő vármegyékre, Gyulafehérvár székhellyel. Ugyilátszik, az utóbbi párt aratott győzelmet, hogy a választásokat kiírták. A fehérvári tanácsstagok a dévai kamara tanácsülésén több ízben kijelentették, hogy nem kívánják új kamarát létesíteni, mert a dévai teljesen híven képviseli Alsófehérmegye ipari és kereskedelmi érdekeit is.

Nem sikerült megkötni a villany- és vízvezeték-szerelő munkások kollektív szerződését. Megírta a Mai Világ, hogy a kolozsvári villany és vízvezeték-szerelő munkások tárgyalásokat kezdtek a lejárt kollektív szerződésük meghosszabbítására. A tárgyalások, melyek ma kezdődtek meg a munkaügyi felügyelőségen, megszakadtak, miután a munkálatok nem hajlandók csak egyéni megállapodásokat kötni.

DEUTSCH

férfidivatkülönlegességek. - Férfi fehérnemű méret után. CLUJ, Strada Memorandului (Unió-u.) 2.

Áprilisi tréfa volt a kolozsvári városházi kasszafurás?

(Cluj-Kolozsvár, április 11. A Mai Világ tudósítójától.) Husvét szombatján vakmerő betörés történt Kolozsváron. Ismeretlen tettesek felfeszítették a városháza épületében elhelyezett állami anyakönyvi hivatal Wertheim szekrényét, ahonnan — különös — de semmit sem loptak el a betörők.

A kolozsvári rendőrség a kasszafurás felfedezése után nagy apparátussal kezdte meg a nyomozást, a legmegfeszítettebb tempoju munka sem tudott azonban nyomra vezetni, mert a „betörők“ a lehető legnagobb és legkezdtelegesebb eszközökkel dolgoztak.

A rendőrségi nyomozás annyit megállapított, hogy a Wertheim-kassza kezelője a kulcsokat asztalfiókjában hagyta, amelyet be sem zárt, mindössze csak a legbelsőbb kazetta kulcsát hordozta magánál. A betörő a fiókban levő kulcsok-

kal nyitotta fel a szekrényt, a belső vaskazettát pedig a [szenes lapáttal felfeszítette, aztán a kulcsokat — mintha mi sem történt volna, — visszarakta eredeti helyükre, a nyitott asztalfiókba.

A rendőrségnek már az előző pillanatban feltűnt, hogy a kassza felnyitója semmit sem vitt magával, holott a kasszában nagyobb pénzösszeg és több értéktárgy volt elhelyezve. Ilyen körülmények között a nyomozó hatóságoknak az a határozott gyanuja merült fel, hogy a betörést a helyzetet teljesen ismert egyén követte el, mégpedig minden valószínűség szerint azzal a tervvel, hogy egy „szellemes“ áprilisi tréfával lépje meg a Wertheim-kassza kezelőit. A gyanuperral az ügy nem zárult le, mert a rendőrségnek előlélt szándéka megállapítani, hogy kinek az agyában fogamzott meg a kétes áprilisi tréfa ötlete.

Az állami gépsegélyek ügye. Az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium nemrégiben utasította a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy írják össze mindazon iparosoknak névsorát, kik állami gépsegélyben részesültek és állapítsák meg azt is, hogy megfeleltek-e a törvényes követelményeknek. A kereskedelmi és iparkamara az összeírás eredményét bejelentették a miniszteriumhoz. A napokban az iparkamara újabb utasítást kaptak az állami gépsegélyek ügyében. A miniszteri leirat szerint mindazon iparosokat, kik a törvényes követelményeknek megfeleltek, a segélyképen kapott gépek végleges birtokába helyezik. Caciula Nicolae iparkamarai főtitkár ez ügyben most utazza be a kamara területét és a gépsegélyben részesült iparosokat végleg az államtól kapott gépek birtokába helyezi.

* LAPUNK BUDAPESTEN állandóan olvasható a Parkszálloda kávéházában VIII., Baross-tér 19.

— Aranytolvajok. Déváról jelentik: A gurabárszai „Mica“ aranybányában még a múlt évben három bányamunkás aranyat próbált lopni.

— Egy nagyon lesülyedt, veszedelmes helyen dolgoztak s a felügyelők figyelmeztetése ellenére, saját életük kockázatásával emeltek ki egy darab aranykővet, amelyben mintegy 200 gram arany volt, 20,000 lej értékben. A bányamester azonban észrevette, amikor ruháik alatt akarták kicsempészni az értékes követ s a munkásokat feljelentette. A dévai törvényszék a napokban tárgyalta az ügyet s a munkásokat 15—15 napi elzárásra ítélte. Vádlottak felebbezték.

— A bálfi-i püspök nem kapott rádióengedélyt. A rádióengedélyek megszerzése még mindig óriási nehézségekbe ütközik és ugyilátszik továbbra is ilyen nehéz lesz az engedélyt megszerezni, ha esetleg még jobban meg nem nehezítik. Ennek illusztrálására a legjobb példa Visarion bálfi-i püspök esete, kinek szintén visszautasították a rádiókészülék felállítására vonatkozó kérelmét. Ha már a püspökök sem elég megbízhatók, magunkfajta szegény halandó egyáltalán nem is álmodhat róla, hogy valaha is rádióengedélyt kapjon, habár a rádió külföldön már mindenütt a kisgyerekek játékszerévé vált.

— Gróf Clauzel az új bukaresti francia követ. Párisból jelenti tudósítónk: Mint annakidején megirtuk, néhány héttel ezelőtt a francia kormány felmentette állásától Clinchant bukaresti francia követet, aki bukaresti beosztása előtt több mint egy évet töltött Budapesten követi minőségben s őt nagykövetté nevezve ki, egyik délamerikai francia nagykövetségi vezetésével bízta meg. Azóta lezajlott Titulescu párisi utazása, létrejött a francia-román egyezség is a román háborus adósság fizetésére vonatkozóan, úgyhogy a francia kormány — e kényes kérdés megoldása után — egy idő óta azon fáradozik, hogy a meglehetősen kényes bukaresti követség vezetésére, — amelyet a francia külügyminisztériumban tréfásan a „nagykövetségek előszobájá“-nak neveznek, tekintettel arra, hogy a bukaresti francia követet állása elhagyása után rendszeren nagykövetté nevezik ki — megfelelő embert találjon. Mint értesülünk, Clinchant utóda valószínűleg gróf Clauzel lesz, aki a háboru befejezése óta a francia külügyminisztérium ugynevezett népszövetségi osztályának vezetője volt s e minőségében gyakran megfordult Genfben is, ahol számos ismeretségre és barátságra tett szert így nemzetközi diplomáciai és politikai körökben.

— Kísasszony, ne vesse keresztbe a lábát! Newyorkból írják: Mindig akadnak tudósok, akik igyekeznek orvosi szempontból bebizonyítani, hogy a modern divatnak ez vagy az a jelensége mennyire ártalmas az egészség szempontjából. Nemrégiben egy professzor azt jövendőlte meg, hogy az összes bubifrizurás nők idő előtt meg fognak kopaszodni. Most pedig egy bostoni egyetemi tanár azt igyekszik bebizonyítani, hogy az egészségre rendkívül káros a rövidszoknyás hölgyeknek az a divatos szokása, hogy keresztbe rakják a lábukat. Azt mondja ez az egyetemi tanár, hogy ez a szokás csak a férfiaknak való, mert az ő csontrendszerük elég erős hozzá. A nők csontrendszerük gyöngy és ezért a rendszeren keresztbe rakott lábakkal ülők idő előtt gerincelferdülést fognak kapni.

Női tavaszi kabátudonságok, férfi öltönyök, még eddig hallatlan olcsó árban lesznek elárusítva Park-áruház, Malom-u. 6.

— Hunyadmegyében már bevezették az adókönyvecskéket. Déváról jelentik: Déva városánál még ez év január elsejével bevezették az adókönyvecske rendszert Perián Péter polgármester javaslatára. Mert hírt adhatunk arról is, hogy Nica dévai pénzügyigazgató a napokban az egész megyében elrendelte az állami adókönyvecskék bevezetését. A régi rendszer felelevenítése egész Hunyadmegye polgárságának élénk tetszésével találkozott, mivel az eddigi nyugta rendszer mellett senkise tudta, hogy tulajdonképpen mennyi adót fizet és mi a hátraléka. Jó volna, ha ezt a példát a többi megyék is követnék.

— Anyagi összeomlás elől halálba menekült egy nagyiparos. Kisenevből jelentik: Tegnap reggel irodájában agyonlőtte magát Beno Spodheim kisenevi nagyiparos, akinek többmilliót kitevő hatalmas börtgyára a legbiztosabb rentabilitás hírében állott. A gazdasági nehézségek folytán a gyár kénytelen volt lassanként mintegy hetven munkását leépíteni, míg végül is a halálba menekült a tulajdonos a teljes anyagi összeomlás elől. Az öngyilkos nagyiparosnak Erdélyben is kiterjedt üzletköre van.

— A temető titka. Déváról jelentik: A lupényi közönséget különös esemény tartja izgalomban. A lupényi református temetőben egy hathónapos csecsemő hulláját találták meg. Valószínűnek tartják, hogy a hullát a gyilkos más községből csempészte a lupényi temetőbe. A csendőrség a nyomozást megindította.

* Minden elfogadható áron eladó egy gyönyörű házastelek, mely áll 2 szobából és nyári konyhából, nagy udvar, kerttel. Víz, villany. Azonnal beköltözhető. Cim Györgyfalvi ut 56. Bara-üzletben.

Ne adjon tizezreket lexikonért,

mert a legújabb és legmodernebb

Tolnai Világlexikon 16 kötetje 2400 lejért

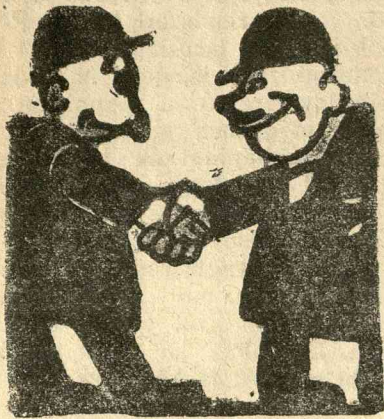
kapható

részletfizetésre is

PALLAS

könyv- és lapterjesztő vállalatnál
CLUJ, Str. Raftiu (v. Kötő-u.) A.

Fogadjunk...

— Fogadjunk, Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy furcsán vagyunk a gyulafehérvári gyűlés engedélyezésével.

— Amennyiben?

— Amennyiben a miniszterelnök bejelenti, hogy nem engedélyezi a gyűlést, viszont Maniu kijelenti, hogy ő nem is kért semmiféle engedélyt a kormánytól.

— Maga ezt ellentmondásnak látja?

— Hát hogyne. Ha nem kérnek engedélyt, hogyan lehet azt megtagadni?

— Nagyon egyszerűen. Pimpala ur felesége Abbaziában üdül. Egy nap önagysága a következő sürgönyt kapja:

„Pimpala Elemérné, Abbazia. Édes Sárkám, azt a táviratot, a melyben pénzt kérsz, nem kaptam meg és így nem küldhetek pénzt. Hü férjed Elemér.”

— Hát ebben igaza van Pancser ur. Vintila ur is ilyen táviratot küldött Maniueknak. De ahhoz mit szól, hogy a koalíciós hírek csak tovább terjedjenek.

— És pedig?

— És pedig arról, hogy nemzeti koalíció alakul, benne lesznek a liberálisok, a nemzeti parasztpárt, Aurescu, Jorga, Lupu, a taktikák, talán még Cuzákék, sőt Wil-ler barátunk is. Mi hát az a koalíció?

— Nézze kérem. A negyedik elemiben a gyűjtőnév fogalmát magyarázza a tanító.

„Gyűjtőnéven — mondja — az olyan szót értjük, amely több személyt vagy tárgyat foglal össze. Például: helység, közönség... Na, ki tud mondani egy gyűjtőnevet?

Feláll Mórica:

„Családi kádfürdő.”

— Ez volna a koalíció is?

— Hát persze. Az a családi kádfürdő, amelyben minden párt annyit nyer sulyában, amennyi az általa kiszorított pártnak a sulya.

— Archimedes fordítva tanítja, Pancser ur.

— De politikában minden fordítva van.

— És fordítva is marad, sőt mi is ebben maradunk.

A legteljesebb magyar-román vasúti

technikai szótár

az egészségügy szótárral és román nyelvkönyvvel egybekötve

Kötve 180, füzve 140 lel árban utánvétellel azonnal szállítja:

LEPAGE

könyvkereskedés Cluj-Kolozsvár.

Borzalmas statisztika az érettségi vizsga hároméves aratásáról

(Cluj-Kolozsvár, április 11. A Mai Világ tudósítójától.) A közoktatásiügyi minisztérium a napokban érdekes statisztikát készített arról, hogy az 1926, 1927 és 1928-as iskolaévekben milyen eredménnyel végződtek az ország területén a baccalaureátusi vizsgálatok.

A kimutatás szerint 1925. év nyári tanszakában Erdély területén összesen 1558 diák jelentkezett a baccalaureátusra. A jelentkezők közül 671 diák átmént, illetve 43,06 százaléknak sikerült a vizsga.

Az okiráltságban 1662 diák közül 925 ment át, Bukovinában 354 közül 132 diák, Besszarábiában pedig 929 jelentkező közül 149-nek sikerült az érettségi.

Az 1925-ös iskolai év őszi tanszaka ugyancsak lesújtó számadatokat tartalmaz. Erdélyben 828 diák jelentkezett vizsgálatokra, akik közül 250 diák ment át, amely megfelel a jelentkezettek 30,19 százalékának. Az okiráltságban 1512 jelentkező közül 665-nek, Bukovinában 305 közül 33-nak, Besszarábiában pedig 123 jelentkező közül mindössze csak 19-nek sikerült átmenni.

A következő tanév nyári vizsgáinak eredményei: Erdély és Bánság területén 1.555 jelentkező közül átmént 742 diák, az okiráltságban 2772 közül átmént 1529, Bukovinában 541 közül 181, Besszarábiában pedig 329 közül 179 ment át.

A szeptemberi vizsgák eredményeiben megint csak Erdély és Bánság áll legutolsó helyen, mert a kimutatás szerint 1055 jelentkező diák közül mindössze csak 524-

nek sikerült az érettségi. Az okiráltságban a jelentkezők 49,76 százaléka, Bukovinában 38,93 százaléka, Besszarábiában pedig 44,51 százaléka a jelentkezőknek felelt meg az érettségi vizsga követelményeinek.

A bukási arányszám az elmúlt évben sem csökkent. A júniusi érettségik alkalmával ugyanis Erdélyben összesen 1765 diák jelentkezett vizsgálatra és ezek közül 1014-en buktak meg. A Regálban 54,25 százaléka ment át a vizsgán, Bukovinában 65,70 százaléka, Besszarábiában pedig 39,48 százaléka a diákságnak felelt meg a tanterv által előírt követelményeknek.

Az őszi vizsgaszak eredményeit a következőképp prezentálja a kimutatás: Erdélyben 1227 diák közül 491-nek sikerült a vizsga, illetve 736 diák buktott meg.

A közzétett szám adatok tehát mindennél ékebben bizonyítják, hogy a jelenleg érvényben lévő baccalaureatusi rendszer nem vált be, tekintve, hogy a bukási arányszám oly nagy, hogy ehhez hasonlót egyik állam tanügyi kimutatásában sem találunk.

A kérdéssel kapcsolatosan egyébként figyelemreméltó könyvet adott ki Dima dr. kolozsvári egyetemi tanár, aki mint a baccalaureatusi vizsgálatokat végző egyik bizottság elnöke érdekes megfigyeléseket tett nemcsak a kisebbségi, hanem a többséghez tartozó diákok kapacitására vonatkozólag is. Dima professzor részletesen foglalkozik a vizsgáztató rendszer hátrányaival is.

A minisztertanács fog dönteni a kolozsvári állandó mintavásár vasúti kedvezményeinek ügyében

(Cluj-Kolozsvár, ápr. 11.) A kolozsvári állandó mintavásár ügye teljesen dűlőre jutott. A vásár megtartását a kormány engedélyezte és habár hosszas vita után, — a mintavásár területe ügyében is történt megegyezés.

A kereskedelmi és iparkamara elfogadta Kolozsvár város ajánlatát és a mintavásárt a Csikós-telepen rendezik meg, hol a vásár lesz a központja az ujonnan kiépülő tisztviselőnegyednek.

Caciula Miklós iparkamarai főtitkár az elmúlt hét folyamán Bukarestben járt, hol a mintavásár személy és áruszállítási kedvezményeit szorgalmazta. Illetékes helyen ígéretet kapott arra nézve, hogy egyik közelebbi minisztertanácsos letárgyalják a mintavásárnak nyújtandó vasúti kedvezményeket, melyek a vásár sikerét biztosítják.

Április 18-ra tűzték ki a kisebbségi tanárok nyelvvizsgáját

(Cluj-Kolozsvár, ápr. 11. — A Mai Világ tudósítójától.) A közoktatásiügyi minisztériumtól érkezett rendelet szerint a kisebbségi tanárok nyelvvizsgáját április 18-án tartják meg.

Kolozsváron egy komisszió fog működni, amelynek elnöke Pleancu Alexandru iskolaügyi vezérinspektor. A mostani vizsgák azok a tanárok vesznek részt, akiknek eddig nem sikerült oly nagy mértékben elsajátítani az állam nyelvét, mint ahogy azt a közoktatásiügyi miniszter előírásai megkívánják.

A vizsgára jelentkezettek száma azonban távolról sem olyan nagy, mintahogy azt várni lehetett volna, mert a számos különböző rendkívüli tárggyal agyonsújtott kisebbségi tanárok többszöri hiábavaló próbálkozás után félreálltak a további vizsgák elől.

SPORTVILÁG

CFR—KMSC, KAC—Románia. Román husvét két napján érdekes sportprogram kerül eldöntésre Kolozsvárra. A Románia által felajánlott serlegért 4 kolozsvári csapat fog küzdeni. Vasárnap a CFR és KMSC, továbbá a KAC—Románia meccsek képezik a programot, hétfőn a két győztes és a két vesztes játszik majd egymással. A mérkőzéseket — a legutóbbi eseményeken okulva — a legjobb kolozsvári bírók fogják vezetni.

A Haggibbor Marosvásárhelyen. A Haggibbor vasárnap és hétfőn Marosvásárhelyen vendégszerepel. Ellenfele a Mures SC, az alkerület bajnokcsapata lesz. A kolozsvári csapat vendégszereplésének híre élénk érdeklődést vált ki Marosvásárhelyen.

Külföldi eredmények. Miskolc. Attila III. ker. 2:1 (0:1). Kupamecs. Attila-Slovan 1:1 (0:0). A Slovan debreceni nagy veresége után meglepetés. — Páris. Wacker (Bécs) Red Star Olimpique 2:2. Kassa. Testvériség (Budapest) Kassai-Slavai 5:0 (3:0). Kopenhága. Hamburg-Kopenhága 2:0 (2:0). Spalato. Hajduk-Bácska 4:2 (2:0). Bécs. Floridsdorf-Hakoah (9:0 (7:0). Barátságos.

— Blumenstein megtéríti Magyarországnak a kötvényhamisítás-okozta huszmillió frankos kárt. Párisból jelentik tudósítónk: A Journal közlése szerint a magyar aranyjáradékok hamisításának ügyében új fordulat történt. Blumenstein József bécsi bankár, az ügy fővádlottja, följajánlotta, hogy a kötvényhamisítások által a magyar államkincstárnak okozott kárt hajlandó megtéríteni.

Tovább tart

PARISIEN MAGAZIN

teljes kiárusítása.

A nagy tolongás miatt intézkedés történt, hogy minden vevő könnyen bejuthasson és megajándékozassa magát

féláron

szükséges ruházati, háztartási és játékaru cikkekkel.

Fényes megélhetés!

Új életpálya!

Új típusu varrógép!!

Előre és hátra varr, himez és azsuroz. Csodaszép és elpusztíthatatlan kivitelben kapható kényelmes havi részletre is, rendes varrógép árban

ASZTALOS varrógéplerakatában

Cluj, Strada N. Iorga 2. - Minden vevő ingyen oktatást nyer a géphímzésben miáltal lényegesen megélhetést biztosít magának!